

Урок української мови «Країна префіксів»

Тема. Збіг однакових приголосних звуків на межі префікса і кореня. Складання усної розповіді.

Мета. Ознайомити учнів із збігом однакових приголосних звуків на межі префікса і кореня; удосконалювати вміння правильного написання префіксів роз-, без-, з-, с-; розвивати навички аналізу, порівняння мовних явищ; працювати над збагаченням активного словника учнів; виховувати наполегливість, старанність у навчанні, повагу до хліба та Батьківщини, патріотичні почуття.

Очікувані результати. Учні повинні засвоїти літературну вимову префіксів з-, с-, зі-; написання префіксів роз-, без-, з-, с-; розрізнення префіксів та прийменників.

Обладнання: картини, ілюстрації, таблиці.

Хід уроку.

I. Організація класу до уроку.

Запитань навкруг багато,

Як на них відповідати?

Всі на парти ми сідаєм

І урок наш починаєм.

II. Повторення вивченого матеріалу.

- Сьогодні ми завітаємо у країну Морфологію, де живуть закінчення, основи, корені, префікси і суфікси. А для цього давайте згадаємо, що ми знаємо про будову слова.

Тест

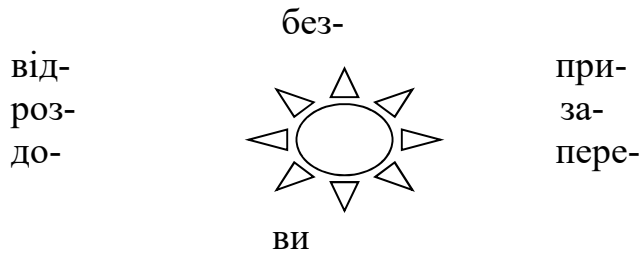
1. Змінна частина слова це...
 - а) основа
 - б) закінчення
2. Частина слова без закінчення це...
 - а) основа
 - б) корінь
3. Спільна частина споріднених слів це...
 - а) основа
 - б) корінь
4. Частина слова, що стоїть перед коренем це...
 - а) префікс
 - б) суфікс
5. Частина слова, що стоїть після кореня це...
 - а) префікс
 - б) суфікс
6. У кінці префіксів роз-, без-
 - а) пишеться буква з
 - б) пишеться буква с
7. Перед буквами к, п, т, ф, х

а) пишеться буква з

б) пишеться буква с

Завдання 2. Робота над правилом.

- Що таке префікс?
- Яку роль у мовленні виконує префікс?
- Складання сонечка з префіксів:

Завдання 3.

- За допомогою префіксів роз-, без-, утворити спільнокореневі слова з протилежним значенням

Взутися -	крилатий -
одягнутися -	рогатий -
осідлати -	вусатий - ...
плести - ...	водний - ...

Завдання 4. Гра «Збери слово»

- Букви заблукали. Допоможіть їм знайти свої місця у слові

ліхб нозер івсба
(записати слова, скласти з ними речення)

Завдання 5.

- Коли пишемо префікси з-, с-?

Виконання вправи 229.

III. Мотивація навчальної діяльності.

Мета: сфокусувати увагу учнів на проблемі та викликати інтерес до теми.

- Чи можна за допомогою префіксів з-, с- утворити ці слова і словосполучення?

... ставтервіть
...трить	...згійте
...гніть	...скочте

- А прийменники?

З вікна, але столу

- з гори, але ... схилу
- з армії, але складу
- А ви як гадаєте? (Метод «Прес»)

IV. Оголошення, представлення теми та очікуваних результатів.

- Префікс зі- вживається для полегшення вимови. Так само чинить і прийменник зі.

1. Надання необхідної інформації.

У цьому місті живуть і префікси-близнюки зі-, з- та інші. Вони часто сперечаються:

- Я важливіший за тебе!- кричить префікс зі-! Я полегшую вимову: зістав, зітри.
- Ні, я важливіший! – не погоджується з-. Без мене не було б і тебе.
- Що ж робити. Ніхто не міг помирити близнюків.
- Ходімо до Королеви Граматики! Вона нам допоможе. – вирішили тоді брати.

Королева ж мовила так:

- Важливі ви обидва. Без з- не було б зі-, та й зі- має важливе значення. Тому зі- та з- мають велике значення. Отже, зі- буде вживатися для полегшення вимови. Так само нехай чинить прийменник зі.
- З тих пір вже не сперечаються брати, кожен знає своє місце, де він повинен вживатись.

2. Виконання вправи 230.

3. Хвилинка каліграфії.

- Я писатиму зразково.

Бездоганно, пречудово.
Моя ручка чарівна,
Пише краще всіх вона.
Чисто правильно писати,
Себе та інших поважати.

Рр рр. Зз зз зі роз візерунки

Розмалювала зима візерунками віконце, а зігрівало його сонце.

- Назвіть у яких словах є префікси. Позначте їх.

V. Фізкультхвилинка

Із-за парт всі миттю встали,
Гарно спинки порівняли.
Вгору тягнемось усі,
Мов трава в дрібній росі.
Потім легко всі присіли,
Наче ноги заболіли,
Потім встали, руки в боки
І зробили два підскоки,
Каблучками цок-цок.
І продовжимо знов урок.

VI. Закріплення матеріалу. Інтерактивні вправи.

1. Гра «Відгадай – хто я?»

Префікс від слова **прибув**,
корінь від слова **кордони**,
суфікс від слова **випускник**.

(Прикордонник)

2. Виконання вправи 231 – скласти речення зі звертанням; бесіда про воїнів АТО. (Метод «Навчаючи - вчуся»)

3. Самостійна робота із взаємоперевіркою.

Гра «Одягни слово»

1 варіант

2 варіант

Летіти

нести

вести

везти

йти

бігти

4. Робота з прислів'ями. Диференційоване завдання.

З поданих чотирьох прислів'їв відновити відомі.

- Де сніг – там хліба буде.
- Маленька праця краща за велике ...ділля.
- Сім раз ...мір, а один раз ...ріж.
- Вік ... жити – не поле ...йти.

5. Робота в групах за рядами.

Утворити слова за допомогою префіксів від слів, що висвітились на екрані.

Готовність покажи фішкою.

(Хилить, тягнути, кинути, цінний, гнути, копати, бити, брати, в'язати, єднати)

VI. Підсумок уроку. Оцінювання результатів уроку.

- Про які нові префікси ви дізналися на уроці?

Метод «Мікрофон»

- Чи згодні ви з висловлюванням:

«Хто поважає рідну мову,
Слова її вживає безпомилково»
Заключне інтерв'ю.

- Я навчився...
- Я не знав, а тепер...

Мозковий штурм «Додай префікс»

- ... плив до берега
- ... збрів у воду
- ... співали пісню

Всі дружні й активні були ви весь час,
Тому й бали високі у вас. (Оцінювання учнів)

VII. Домашнє завдання.

I рівень (впр. 232, с 100 підручник)

II рівень. Спиши текст. Знайди слова з префіксами, виділи їх.

Хлопці завзято взялися до виготовлення пташиної їдальні. Знайшли дошку й забили легенькі борти, щоб вітер насіння не роздував. Прив'язали по кутках чотири мотузки, на яких висітиме дошка. От і готова їдальня!

III рівень. Розібрати за будовою.

Роздули, схід, розплата, бездушний, безвусий, об'ява, проїзд, подруга, сходи, врода, розсада.

ДОДАТОК ДО УРОКУ

ПРЕ-
ПРИ-
ПРІ -

РОЗ-
БЕЗ-
ВОЗ-
ЧЕРЕЗ-

З- УСІ
ІНШІ
ПРИГОЛОСНІ

С-

К
П
Т
Ф
Х